MODERN POSTATÖRTÉNET • BÉLYEGEK • TÖRTÉNETEK

MOFILA

MOFILA Hírek

A MODERN FILATÉLIA MAGAZINJA

2026/2 Szerkesztő: Csatlósné Mariann I. évfolyam • 2. szám

HÍREK a modern filatéliáról
ÚJDONSÁGOK bélyegek • kiadások
KÖZÖSSÉG gyűjtőknek • gyűjtőkről
TUDÁS cikkek • katalógusok

WWW.MOFILA.HU

Tartalom

In memoriam Kaszás Gábor	2
Híreink: LV-díjas modern magyar anyag	3
Híreink: Bélyegmúzeum – Gyűjteménygyarapítás	4
Pályázat – Nyerj 1000 €-t!	5
Új szemlélet a bélyegkiállításokon	6
A legkorábbi Secap-bélyegzés	8
Egy furcsa Bem-blokk	9
Egy különleges emlékív	10
Postai jelzők - tértivevény	11
Gócpostahivatal	12
Modern lépcsős bérmentesítések	14
Távirat – élt 147 évet (1874–2021)	16
Helyezzük kontextusba a filatéliát – „Black Penny”	20
Modern ritkaságok?	21
Dániában megszűnt az állami postaszolgáltatás belföldön	23
Katalóguspótlás – amit a katalógusban nem találsz meg	26
Magyar bélyegújdonságok 2026. június–szeptember	28
Információk és gondolatok a személyes bélyegekről	32
MOFILA személyes bélyegek 2.	39

2026. szeptember 10-én elhunyt Kaszás Gábor

Nagy veszteség érte a modern magyar filatélia és postatörténet iránt érdeklődőket. Rövid, súlyos betegség után, 71 éves korában elhunyt Kaszás Gábor. A Magyar Posta 2003-tól bevezetett mobilszolgáltatói hálózatát végtelen türelemmel és kitartással kutatta, próbált megszerezni minden adatot a járatindító postahivataloktól. Telefonált, leveleket küldött, bélyegzéseket kért, figyelte a változásokat. Kiderítette, hogy a 2000 körül bevezetett új bélyegzőkön csak 12 évet lehet beállítani, ezért 12 évente cserélni kell őket. Több olyan eset volt, hogy Gábor észben tartotta a cserélés határidejét, a postahivatal vezetője viszont megfeledkezett róla, Gábor emlékeztette, de már csak pótkeletbélyegzőt lehetett igényelni. Hajlandó volt elutazni az Isten háta mögé is, ha arra volt szükség. Olyan kapcsolatot alakított ki a postásokkal, amilyet senki másnak nem sikerült korábban. Tudását minél szélesebb körben akarta megosztani, hogy más is odafigyeljen a bélyegzésekre, a mobilszolgáltatók különlegességeire. 2021-ben könyve jelent meg a 4 számjegyű azonosítóval ellátott mobilszolgáltató bélyegzőkről, és folyamatosan publikált a *RAGACS* című periodikában is. Kiállításokon mutatta be gyűjteményét, előadásokat tartott kutatásairól, s mindeközben barátságos, kedves volt mindenkivel.

Lelkesedése, szenvedélyes tökéletességre törekvése, nagy tudása és vidámsága nagyon fog hiányozni. Munkásságát hálásan köszönjük, emlékét mély tisztelettel őrizzük.

Híreink

Nagy vermeil (LV) díjas magyar modern tematikus anyag az Alpok–Adria Kiállításon

Örömmel számolunk be arról, hogy Miklós László, szakosztályunk titkára nagy vermeil (LV) érmet kapott egy modern tematikus anyagára „3:6 – 7:1 English – Hungarian – English” címmel.

Specializirana bienalna
filatelistična razstava eksponatov ožjih tem
z mednarodno udeležbo

DvanajstoOkno Kranj 2026

Specialized biennial narrow-theme philatelic exhibition
with international participation

FILATELISTIČNA ZVEZA SLOVENIJE
SLOVENIAN PHILATELIC ASSOCIATION

ODPRTJE FILATELISTIČNE RAZSTAVE DVANAJSTOOKNO KRANJ 2026 3. 9. 2026 4101 KRANJ

DIPLOMA

Laszlo Miklos

velika pozlačena medalja
Large Vermeil Medal

za eksponat
for the exhibit

3:6 – 7:1 English - Hungarian - English

Predsednik organizacijskega odbora
Chairman of the Organising Committee
Igor Pirc

Predsednik ocenjevalne komisije
Jury President
prof. dr. Peter Suhadolc

Kranj, 12. 09. 2026

B 4 Tematska filatelija / B 4 Thematic Philately				
Tunjo Džijan	HR	Winter Olympic Sarajevo 1984	63	SB
Laszlo Miklos	HU	3:6 – 7:1 English - Hungarian - English	83	LV
Agnes Polgar	HU	Nature's Pharmacy	80	LV
Vesna Spevakova	RS	Flora of the Czech Republic and Slovakia	61	SB

4 DvanajstoOkno Kranj 2026

Híreink

Bélyegmúzeum – Gyűjteménygyarapítás

Csatlósné Mariann beszámolója: 2025 nyarán Csegeziné Marika megkért, hogy vegyem át a Julian G. Clive – Bélyegmúzeumi Gyűjteménygyarapítási Alapítvány kuratóriumi elnöki tisztségét. Az átvétel után kiderült, hogy új bankszámlát kell nyitni, frissíteni kell az alapító okiratot, könyvelő céget kell találni, és a hiányzó bankszámla miatt még egy NAV által kiszabott büntetés miatt is intézkedni kell. Több mint fél évbe telt, mire mindent sikerült rendbe tenni, még a NAV büntetést is törölték, így ezután már elkezdődhetett az érdemi munka. Az Alapítvány célja a Bélyegmúzeum gyűjteményének gyarapítása. Szerettük volna egy szimbolikus vásárlással kezdeni, amely kifejezi filatéliai nagyjaink iránti tiszteletünket, és egyben folytatásra, kibővítésre alkalmas, nagy gyűjteményt adni át a Bélyegmúzeumnak. Fülöp Sándor 200 laposnál is nagyobb, a Magyar Tudományos Akadémia tagjait feldolgozó bemutatója erre kitűnő lehetőséget nyújtott. Láng István akadémikustól kapott biztatást, hogy állítson össze egy filatéliailag illusztrált áttekintést az MTA tagjairól, és a gyűjtést, kutatást is támogatta Láng István, amíg tehette. 2026. július 6-án vásárolta meg a gyűjteményt a Clive Alapítvány, és a Gervay Mihály Postatörténeti Alapítvány is hozzájárult 50%-os támogatásával ahhoz, hogy ez az anyag méltó helyére kerüljön.

Az ajándékozási szerződés aláírása (Szabó Jenő, a Bélyegmúzeum igazgatója és Csatlós Árpádné, a Clive Alapítvány kuratóriumi elnöke).
Az asztalon a megvásárolt gyűjtemény tasakokba rendezve

Pályázat

Nyerj 1000 eurót! – FEPA pályázat

Pályázati kiírás:

A legjobb ötlet új bélyeggyűjtők toborzására.
A nyertes 1000 eurós díjat kap!

A FEPA (Bélyeggyűjtő Egyesületek Európai Szövetsége) vezetősége arra kér, hogy vegyél részt hobbink jövőjének alakításában: Mi inspirálhat valakit arra, hogy napjainkban kezdjen el bélyegeket gyűjteni? Akár gyűjtő, kiállító, egyesületi tag, szövetségi képviselő, vagy egyszerűen csak a bélyegek iránti szenvedélyes rajongó vagy, szeretnék hallani az ötleteidet.

Pályázat és nyeremény:

Az összes beérkezett ötletet a FEPA bírálja el. A legjobb ötletet 1000 eurós díjjal jutalmazzuk, amelyet akár bélyeggyűjteményed bővítésére is fordíthatsz. A részvétel határideje október 31., a nyertes nevét 2026 novemberében hirdetik ki. A kiválasztott ötleteket közzéteszik a FEPA honlapján, és megosztják az európai filatéliai közösséggel.

Hogyan vehetsz részt?

Látogass el a www.fepanews.com/forward oldalra, és add meg javaslataidat az új gyűjtők toborzására.

Új szemlélet a bélyegkiállításokon

Egyre többször lehet találkozni olyan online kiállítási módokkal, amelyekkel színesítik, bővítik a hagyományos teremkiállításokat. A FEPA (Bélyeggyűjtő Szövetségek Európai Szövetsége) hírleveleiből összegyűjtöttem néhány ilyen digitális kezdeményezést. Ki tudja? Egyszer talán Magyarországon is lesz ilyen vagy hasonló kezdeményezésünk.

„Display Your Way" – STAMPEX London 2026

„Display Your Way" – úgy lehetne lefordítani, hogy „Mutasd meg az utad". Bárki elküldheti elektronikus formában az általa összeállított bemutatót a rendezőknek, a látogatók pedig megtekinthetik nagy, érintőképernyős felületeken, ahol kedvükre válogathatnak a gyűjteményekből. Lehetnek azok korábbi díjnyertes anyagok, még folyamatban lévő munkák lapjai, vagy épp művészi történetmesélési technikák. A „Display Your Way" ingyenes, nincs keretdíj! Bárhol is legyél a világon, kiállíthatsz a londoni Stampexen. Nincsenek szabályok. Azt mutathatsz be, amit akarsz, a saját módszereddel. A digitális kiállítások kiküszöbölik a logisztikai és biztonsági gondokat, valamint a kapcsolódó költségeket. A látogatók szavazhatnak a legjobbnak tartott bemutatóra, és ezzel odaítélik a Közönségdíjat a legtöbb szavazatot kapó anyagnak.

Jelentkezési határidő: 2026. október 17.
https://www.stampexinternational.com/display

„Hibrid” bélyegkiállítás Görögországban

A Görög Filatéliai Szövetség idén ünnepeli fennállásának 101. évfordulóját, amelynek tiszteletére egy különleges, „hibrid” kiállítást rendeztek Athénban 2026. június 2-től 7-ig.

A fizikai kiállítás elsősorban a látogatóknak szólt. A helyszínen 101 keretben 101 kiállítási anyagot mutattak be. Minden kiállítási anyag – méretétől függetlenül – egy-egy keretet kapott, és a kiállítók szabadon választhatták ki, mely 16 oldalt szeretnék bemutatni. Ezzel a formátummal a szervezők arra törekedtek, hogy a nagyközönség számára bemutassák a filatélia által elmesélhető történetek széles skáláját és sokszínűségét.

A virtuális kiállítás online elérhető volt – és még hosszú ideig elérhető is marad mindenki számára. Az egyes fizikai keretek bal felső sarkában QR-kódot helyeztek el, amelyet beolvasva a látogatók a *teljes* kiállítási anyagot tartalmazó PDF állományt érhették el, tehát nem csak a fizikailag kiállított 16 lapot.

Egy másik szempontból is „hibrid” volt ez a kiállítás. A leendő kiállítók a jelentkezéskor választhattak:

a) fizikai, virtuális vagy mindkét formában való kiállítás;
b) versenyen vagy versenyen kívül való részvétel;
c) a szabályok betartása vagy a saját meggyőződésük követése.

Online kiállítás Apatinban 2026–27

2026. december 15-től 2027. január 15-ig a szerbiai Apatin város immár hatodik digitális kiállítását rendezi, amely elérhető lesz az interneten. A kiállításon minden kiállítási osztályba tartozó anyaggal részt lehet venni. A szerb és olasz gyűjtők mellett bárki más is benevezheti gyűjteményét. Részvételi díj nincs.

Részletek: https://udruzenjefilatelistaapatin.org.rs

/A FEPA hírlevelekből Csatlósné Mariann válogatott/

Ki látott már ilyet?

A legkorábbi Secap bélyegzés

Az első számban bemutattam az általam ismert legkorábbi Se (Secap) bélyegzést. Ennek dátuma 1967. július 15. volt, de ez az elsőség nem tartott sokáig. Több gyűjtőtárs is vette a fáradságot, és átnézte a modern anyagát ebből a szempontból, és jelentősen sikerült pontosítani a bélyegző legkorábbi ismert használatát. Először Jakab Géza jelezte, hogy talált ennél korábbi bélyegzést (két 1966-ost), majd Kovács Attila vett észre egy még ennél is korábbi, 1965 dec. 18-i Secap bélyegzést egy karácsonyi üdvözlőlapon. Mindkettő Pécs 2 postahivatal bélyegzőgépének lenyomata.

Jakab Géza által talált 1966. aug. 8-i bélyegzés

A jelenlegi legkorábbi, Kovács Attila által felfedezett, ***1965. dec. 18-i bélyegzés***

Buday Ádám
Filatéliai Kutatók Voloncs Gábor Baráti Társasága

Ki látott már ilyet?

Furcsa Bem blokk

Az 1950 decemberében (a bélyegnapra) 44 704 db-os példányszámban megjelent Bem blokk egyik érdekessége, hogy már az alapkiadás is fogazás nélkül jelent meg. Ez nem előzmény nélküli, hiszen 1941-ben a Művész blokk is így került forgalomba, és a csak vágottan kiadott blokkok sorát az 1959-es Joseph Haydn és Friedrich Schiller blokkal folytatta a Magyar Posta.

A Bem blokk vágási mérete 98 × 78 mm, a bélyegkép pedig normál esetben kb. a blokk közepén helyezkedik el. Az első képen látható példány érdekessége, hogy a vágás jelentősen elcsúszott vízszintes irányba, így a blokk aszimmetrikussá vált, ráadásul a blokk széle a szöveggel sem a vízszintes, sem a függőleges oldalon nem párhuzamos. (Összehasonlításként a jobb oldali képen egy szabályos vágású és centrált Bem blokk látható).

Buday Ádám
Filatéliai Kutatók Voloncs Gábor Baráti Társasága

ÉRDEKESSÉGEK

Egy különleges emlékív

A rendszerváltás után megszaporodtak a különböző emlékívkiadások. Az addigi három fő kibocsátó (a Magyar Posta, a Filatéliai Vállalat és a MABÉOSZ) mellett egyre több bélyeggyűjtő szervezet, árverezőház, cég, illetve magánszemély is készített valamilyen alkalomra – ajándékozási célra illetve eladásra – saját „magánkiadású" emlékíveket. Mivel ezekre volt és van kereslet, megjelentek a vágott és fogazott verziók, a különböző színnel sorszámozott, illetve még később a különböző nyomdai jelzéseket is tartalmazó változatok, illetve a különböző hátoldali nyomatokkal megjelenő emlékívek.

A Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége a HUNFILEX 2022 Világkiállításra többféle emlékívet is készíttetett, ezek csak a kiállítás helyszínén voltak megvásárolhatók.

A kiállítás katalógusában azonban említenek egy különlegességet, amit szeretnék itt bemutatni. Idézet a katalógusból:

„A HUNFILEX kapcsán napvilágot látott bélyegek mindegyike az ANY gépein készült, melyek között egy igazán exkluzívat is találhatunk. A szövetség ötféle, védelmi elemekkel ellátott, sorszámozott emlékívet és egy emlékívpárt is kiadott az esemény minden egyes napján. Az utolsó, ötödik kiadásra a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. 2 x 2 cm-es porcelánlapocskái lettek ráragasztva. A lapocskákon az egyik legismertebb herendi dekoráció, a klasszikus zöld, virágrajzolatos Apponyi minta látható. A világritkaságnak számító bélyegek <u>ajándékozási célból mindössze 100 példányban készültek, vásárolni sajnos nem lehet belőlük.</u>"*

* A leírás pontatlan, valójában ezek nem bélyegek, hanem emlékívek.

Buday Ádám

Filatéliai Kutatók Voloncs Gábor Baráti Társasága

Postai jelzők

Ebben a számban is folytatjuk a postai jelzők részletesebb bemutatását, most a TÉRTIVEVÉNY jelző három féle öntapadós típusát láthatjuk a táblázatban. A jelző színe sárgás (zöldessárga illetve mélyebb sárga színű is lehet), a felirat fekete. Az első kettő nagyon gyakori, a harmadikat 2024 novemberében fedeztem fel egy nekem küldött levélen. Újdonság, hogy *a felirat háromsoros*, gyakorlatilag *egyesíti az angol és a francia nyelvű címkék szövegét*.

1. magyar-angol nyelvű

2. magyar-francia nyelvű

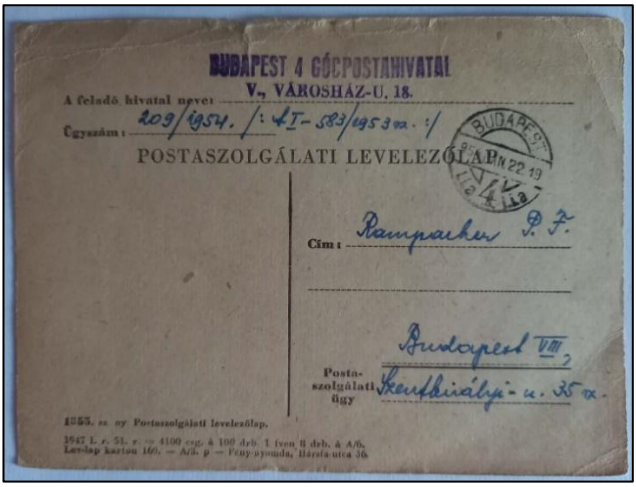
3. angol-magyar-francia (új típus)

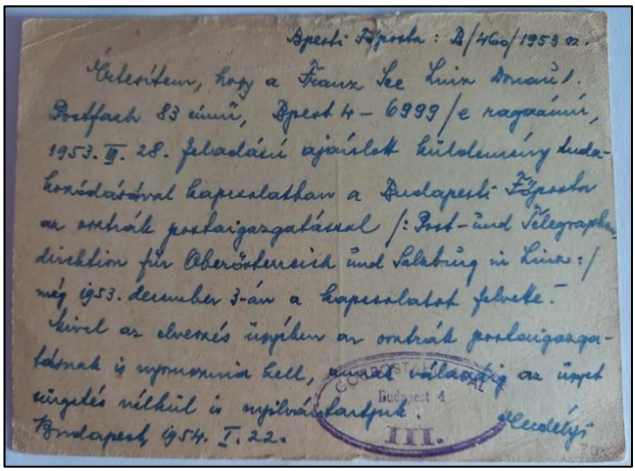
Buday Ádám

Filatéliai Kutatók Voloncs Gábor Baráti Társasága

Gócpostahivatal

Egy különleges levelezőlapra bukkantam. Postaszolgálati levelezőlapon értesítette a Magyar Posta Rampacher Pált 1954. január 22-i feladással egy Ausztriába küldött ajánlott levél utáni tudakozványának ügyéről. A Magyar Posta felvette a kapcsolatot az Osztrák Postával, várnak a nyomozás eredményére.

BUDAPEST 4 GÓCPOSTAHIVATAL
V., VÁROSHÁZ-U. 18.
A feladó hivatal neve:
Ügyszám: 203/1954. /: I.-583/1953 sz. :/
POSTASZOLGÁLATI LEVELEZŐLAP
BUDAPEST 22 19
Cím: Rampacher P. F.
Budapest VIII.
Postaszolgálati ügy Kerepesi-út 35 sz.
1953. sz. ny. Postaszolgálati levelezőlap.
1947 I. r. 51. r. — 4100 cop. á 100 drb. 1 íven 41 drb. á A/6.
Levlap karton 160. — A/3. p — Pénz nyomda, Bárdi-utca 36.

Budapesti Főposta: B/460/1953 sz.
Értesítem, hogy a Franz See Linz Donau 1. Bethlehem 83 szám, Budapest 4-6999/e ragadmú, 1953. IX. 28. feladású ajánlott küldemény tudakozódásával kapcsolatban a Budapesti Főposta az osztrák postaigazgatással /: Post- und Telegraphen direktion für Oberösterreich und Salzburg in Linz :/ még 1953. december 3-án a kapcsolatot felvette. Mivel az eljárás ügyében az osztrák postaigazgatónak is nyomoznia kell, annak valamely az ügyet érintő adatok nélkül is nyilvántartjuk. Budapest 1954. I. 22. Kiadelőjy
Budapest 4
III.

Több szempontból is érdekes ez a lap. A címzett, Rampacher Pál (1881–1972) Magyarország legnagyobb levélzárógyűjtőjének számított, nemzetközileg is elismert szaktekintély volt. Az RDC (Roll of Distinguished Cinderellaphilatelists – Kiváló Levélzárógyűjtők Tekercse), a levélzárógyűjtők legnagyobb elismeréseként számon tartott „Tekercs" alapításakor felkerültek a valaha élt legnagyobb levélzárógyűjtők nevei a tekercs tetejére, köztük szerepelt Rampacher Pál neve is. Szabadalmi bíróként tevékenykedett, mellette közismert műgyűjtő is volt, és számos kisgrafikát, ex librist készíttetett saját maga és a családja számára. Aukciókon napjainkban is előfordulnak néha a Rampacher-féle kisgrafikák.

Van azonban egy másik érdekesség is, amelyre talán a bélyegzésgyűjtők kapják fel a fejüket. Ha alaposan megnézzük a lapot, az előoldalon fent lila gumibélyegzővel a következő felirat látható: „BUDAPEST 4 GÓCPOSTAHIVATAL / V., VÁSORHÁZ-U. 18."

A „gócpostahivatal" az 1950-es évekre már elavultnak számító elnevezés volt, más helyen nem találkoztam vele, érdekes a felbukkanása a bélyegzőlenyomaton.

Ha megfordítjuk a levelezőlapot, akkor a hátoldalon egy lila színű főnöki fejbélyegzőt is találunk „GÓCPOSTAHIVATAL / Budapest 4 / III." felirattal. Tehát a címadatot tartalmazó, feladóhivatalt megadó bélyegző mellett a főnöki fejbélyegző is tartalmazta a „gócposta" kifejezést.

Találkoztatok már ilyen „gócposta" feliratos bélyegzéssel? Tudtok többet erről a témáról? Kíváncsian várom, hogy másnál is felbukkant-e már a „gócposta". Kérem, írjátok meg, ha van információtok róla!

Bencefiné Vaszkó Éva

Modern lépcsős bérmentesítések

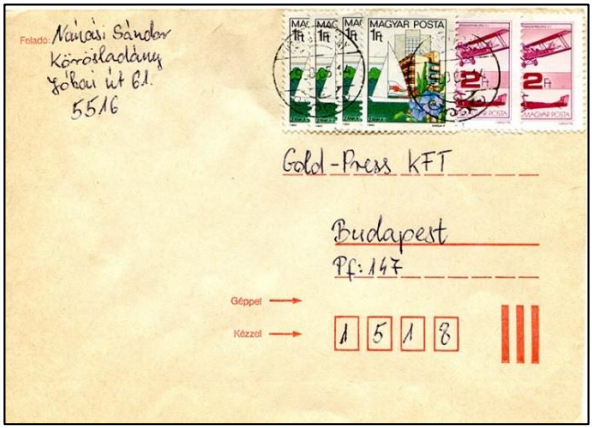
A posta – érthető okokból – tiltja a bélyegek egymást fedő felragasztását a küldeményekre, hiszen így a már lebélyegzett bélyegek újból felhasználhatók lennének. Ennek ellenére ilyen felhasználás ismert az Osztrák Posta Magyarországon időszakból, illetve az 1946-os hiperinflációs periódusból is.

A gyűjtők örömére ilyen szabálytalan felhasználás előfordul később is. Ezekből szeretnék itt két küldeményt bemutatni:

Távolsági levél 40 Ft-os bérmentesítéssel Kastélyok 6 Ft-os (5 db) és a Népművészetek III. sor 2 Ft-os (szintén 5 db) címleteivel egymásra ragasztva.

A nem szabvány levél díja 1996-ban (100 g-ig) 40 Ft (ez viszont egy szabvány boríték), így ez a küldemény túlbérmentesített (+8 Ft). A levél a kék postaironos felirat szerint levélszekrényből került a postára. Talán ez, a túlbérmentesítés és a helyszűke magyarázza a posta engedékenységét…

10 Ft-os, tarifahelyes távolsági levél KÖRÖSLADÁNY 1990.05.14. bélyegzéssel. A feladó az 1983-as Gyógy- és üdülőhelyek sor 1 Ft-os címletéből négy darabot, illetve az 1988-as Repüléstörténet 2 Ft-os címletéből két darabot ragasztott fel a borítékra. Itt a bélyegek még sűrűbben vannak egymásra ragasztva, mint az előző esetben. Mindkét levél esetében nem egy gép, hanem a postai alkalmazott fogadta el, és bélyegezte le a küldeményt.

Buday Ádám

Filatéliai Kutatók Voloncs Gábor Baráti Társasága

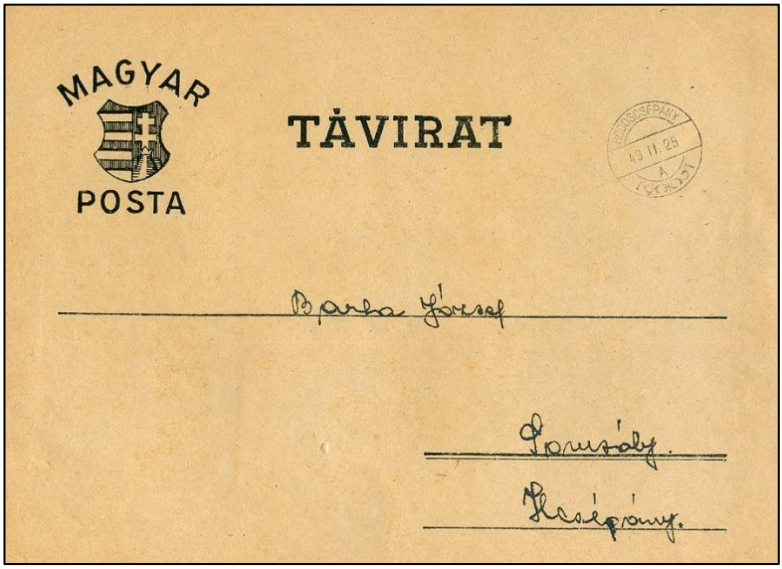
Folk Attilától érkezett egy újabb küldemény „FUTÁRDÍJ MENTES” bélyegzéssel. A címzett ugyanaz, mint azon, amelyet Jakab Géza mutatott be az előző számban

Távirat – élt 147 évet
(1874–2021)
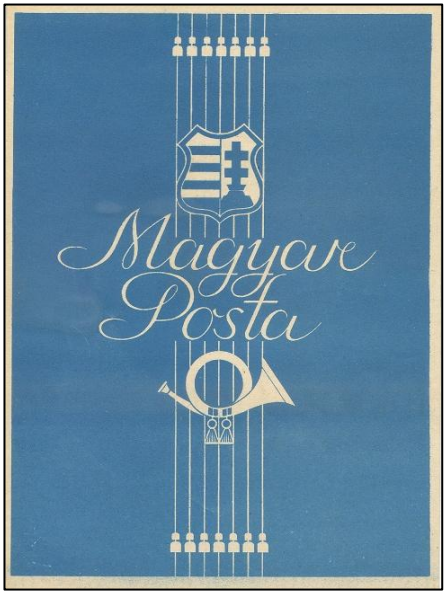
Távirat 1949-ből…

Keresgéltem a félretett modern levelek között, hogy mit lehetne bemutatni ebben az újságban, amikor a kezembe került ez a távirat. Magát az üzenetet természetesen elektronikusan (távíróval) továbbították, ez a címzettnek kézbesített dísztávirat forma, amit a feladó választott ki a lehetséges postai minták közül. A belső rész alapján a táviratot Gyöngyösön adták fel Somsályba, amelyet Hodoscsépány postahivatal távirdája fogadott és továbbított Somsályba. Hodoscsépányt csak később nevezték át Hódoscsépánnyá (hosszú „ó”-val), 1978-ban pedig Ózd egyik településrésze lett Somsállyal együtt.

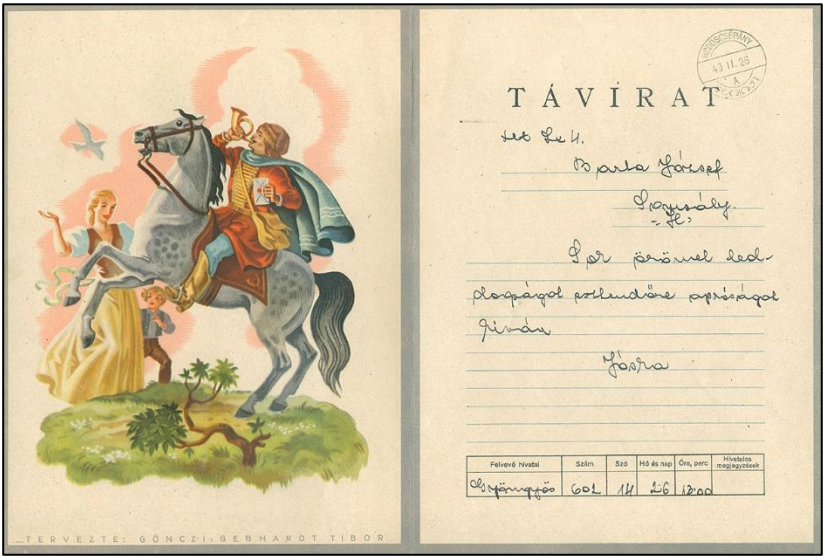
A dísztávirat borítékján *(1. kép)* még a Kossuth-címer látszik, és a dísztávirat hátoldala is erre az időszakra jellemző képi elemeket (távíróvezeték, postakürt, Kossuth-címer) tartalmaz *(2. kép)*.

1. kép

2. kép

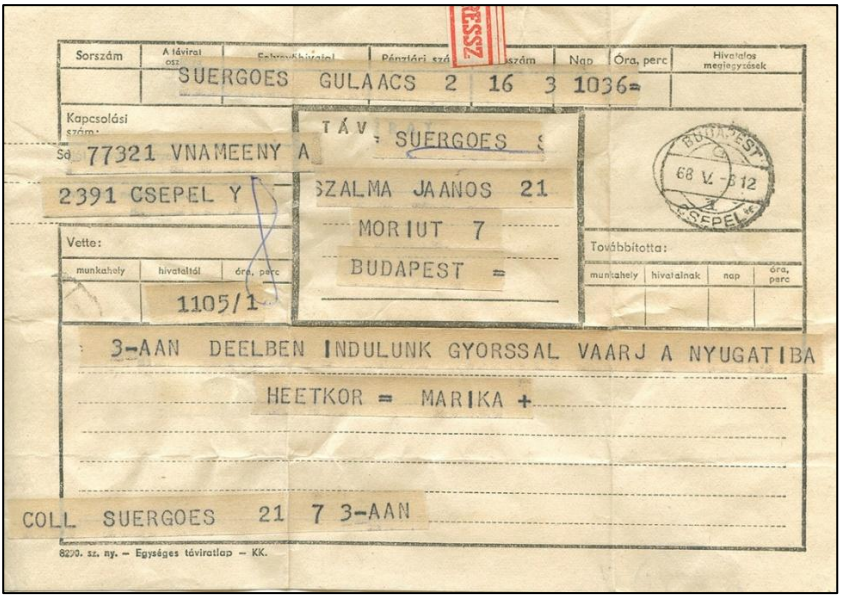

3. kép

A dísztávirat belső oldala *(3. kép)* a feladó és a feladás adataival és a küldött üzenettel. A távirat kézbesítésénél fontos volt a rövid és tömör üzenet, hiszen szódíjban kellett fizetni. Érdekes az is, hogy csak az angol ábécé 26 karakterét és a 10 számjegyet használhatták, így az továbbított üzenet így nézhetett ki eredetileg: „Sok oeroemet boldogsaagot esztendoere aproosaagot kiivaan Jooska stop” Ezt az üzenetet a postahivatal alkalmazottja írta rá szépen a megrendelt dísztávirati blankettára, amit kikézbesítettek a címzettnek.

Expressz távirat 1968-ból

Végül bemutatok egy 1968-as sürgős (expressz) táviratot is *(4. kép)*, ezt – természetesen külön díj ellenében – vasárnap, illetve éjszaka is kézbesítette a posta.

4. kép

Ez nem dísztávirat, itt nem vacakoltak a szöveg átírásával, a távíróból kinyomtatott szalagot csak ráragasztották a távirati nyomtatványra, és minél előbb kézbesítették.

A távirat, mint üzenetküldési forma Magyarországon öt évvel ezelőtt, 2021. április 30-án szűnt meg, hiszen a mobiltelefonok elterjedése, az e-mailek és a chatüzenetek mellett már alig-alig vették igénybe ezt a szolgáltatást. Élt 147 évet (1874–2021).

Buday Ádám
Filatéliai Kutatók Voloncs Gábor Baráti Társasága

WWW.MOFILA.HU

Már 1957-ben is voltak olyan eltökélt gyűjtők, akik dokumentálni szerették volna egy település minden postahivatalát – legalább egy bélyegzésével.

A képen Győr postahivatalainak bélyegzései láthatók 1-től 9-ig, mind ugyanazon a napon, 1957. július 10-én lebélyegezve

Kaszás Gábor emlékére

WWW.MOFILA.HU

Helyezzük kontextusba a filatéliát – „Black Penny”

A FEPA (Bélyeggyűjtő Egyesületek Európai Szövetsége) hírlevelében olvastam egy szemléletes példát arra, hogy hogyan lehet minél elmélyültebben feldolgozni egy témát, és ezáltal megvilágítani annak minden aspektusát, azaz kontextusba helyezni. Ez nem egy új kiállítási kategória, nem is egy újítás. Ez egy olyan szemléletmód és gondolkodásmód, amelyet sok gyűjtő már régóta magáénak vall, minden filatéliai tevékenységre alkalmazható, és jó lenne, ha széles körben elterjedne. Lássuk hát a FEPA hírlevelében bemutatott példát a „Black Penny”, az első angol postabélyeg bemutatásának különböző szintű kontextusba helyezésére.

1. szint – Alap

A bélyeg létezése. A kibocsátás oka. A tervező. A nyomdász neve. A kibocsátás dátuma. A postaköltség és a bélyeg felhasználása. A nyomtatott példányszám. Melyek azok a tervezési jellemzők, amelyek megnehezítették a hamisításokat?

2. szint – Standard

Ki vésette a bélyeget? Milyen eljárással nyomtatták? Hány nyomólemez került felhasználásra, és hogyan lehet ezeket megkülönböztetni? Mikor változott pirosra az 1d-s bélyeg színe? Mi vezetett ahhoz, hogy a postai reformok részeként bevezették a postai bélyegeket és díjjegyeseket? – A Postai Ügyek Kereskedelmi Bizottsága (Mercantile Committee on Postage), valamint Rowland Hill és Henry Cole munkássága. A bélyeget kibocsátó kormányzati szerv a Bélyeg- és Adóhivatal volt (1694-ben „The Stamp Office” néven alapították), nem pedig a Posta.

3. szint – Haladó

Melyik politikai párt vezette be a postai reformokat, és miért? Milyen gazdasági és társadalmi hatásokkal járt a postaköltségek csökkentése? Milyen szerepet játszott a fejlődő vasúti hálózat a Posta munkájának előmozdításában? Hogyan alakították át Nagy-Britanniát a postai reformok és a korszak egyéb reformjai?

(A példát Csatlósné Mariann fordította magyarra)

ÉRDEKESSÉGEK

Modern ritkaságok?

Sokan azt hiszik és vélik, hogy csak a régi dolgokban lehet ritkaságokat találni és csak azokat érdemes gyűjteni.

Én most a bélyegzések világában szeretnék két dolgot bemutatni, ami a korát illetően teljesen modernnek számít, hisz alig 30 éves lenyomatokról van szó.

Mindkét bélyegzés nagyon snasszna tűnik, és azt lehetne vélni, hogy „12 egy tucat". Igen, valóban annak tűnhet, de akinek ezekből van tökéletes példánya, az büszke lehet rá, mert bizony az ritka, mint az a bizonyos fehér holló. És itt én közönséges postai küldeményekre gondolok, amelyek hétköznap mindenféle érdek nélkül kerültek postai szolgáltatás alá.

Anno 1964-ben volt egy olyan bélyegzés, amelynek szövege ez volt: „Nézze az olimpiát a saját televízióján", s ez közönséges küldeményeken jelent meg. A régi gyűjtőktől hallottam, hogy sorra dobálták ki azzal a meggondolatlansággal, hogy majd jön szebb. Aztán nem jött. A most bemutatottaknál is ugyanez a helyzet állt elő.

Az első lenyomat a Magyar Testnevelési Egyetemet volt hivatott propagálni. Amint látható, 1996–98 közöttiek a bemutatottak, és bizony eléggé „csálék". Hát ebből egy gyönyörű szép bélyegzés bizony ritka egy hétköznapi levélen (1. ábra).

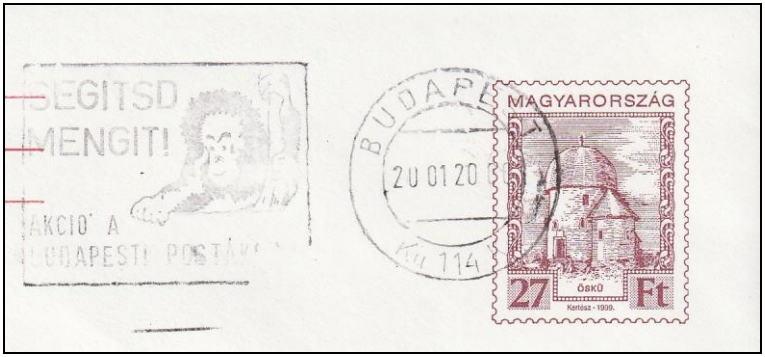
A második még érdekesebb, ahol a szöveg ez: „Segítsd Mengit! Akció a budapesti postákon". Nos, ennél én is úgy jártam, mint az elődeim 1964-ben. Majd csak jön szebb és jobb. Hát, nem jött! Felvettem a pléhpofát és felutaztam Budapestre, a Krisztina körútra, a postaközpontba, és személyesen kerestem meg a főnököt, és előadtam kérésemet. Szeretnék egy szép lenyomatot Mengiről. A vezető segítségével a megfelelő géphez mentünk, és elkezdtük a lenyomatok készítését (2. ábra). Ekkor jött a meglepetés, hogy hát bizony, lehet itt bármit tenni: festékcsere, tisztítás, akkor sem sikerültek a bélyegzések. A végeredmény a nullával lett egyenlő, s a hölgy belátta, reménytelen a helyzet, s a bemutatott nyomatokért

pénzt már kérni sem mert. Ugyanis nagyon bíztak abban, hogy sikerülni fog, és akkor eladhatnak nekem díjjegyes borítékokat.

Ebből a bélyegzésből is, ha van valakinek szép, éles és jól olvasható példánya, az bizony ritkaságnak számít.

1. ábra: Magyar Testnevelési Egyetem bérmentesítőgépének lenyomatai

2. ábra: „SEGÍTSD MENGIT!” hirdetőbetétes gépi érvénytelenítő bélyegző lenyomata Budapest 114 postahivatal

Miklós László

Dániában megszűnt az állami postaszolgáltatás belföldön

A FEPA újságában (FEPA News 48) jelent meg egy cikk a Dániában belföldön megszüntetett állami postai szolgáltatásokról. Érdemes olyan szemmel is olvasni az ottani tapasztalatokat, hogy egy ehhez hasonló változás bekövetkezhet bármely más országban, akár Magyarországon is. A következmények igen messzehatóak lehetnek, mint ahogy a cikk alábbi kivonatában a példák is mutatják.

2026. január 1-től a PostNord (a Svéd és Dán Posta fúziója) megszüntette a Dánián belüli belföldi levelek, csomagok küldésének szolgáltatását. Helyére a DAO (Dansk Avis Omdeling – Dán Újságszállító cég) lépett. A NordPost továbbra is szállít levelet és csomagot, de csak külföldre, illetve külföldről. A DAO cég a következő szolgáltatásokat kínálja, öntapadós címkékkel jelölve azt a küldeményeken (privát posta „bélyegei", az állami bélyegkiadás megszűnt):

- **Standard Nemzetközi** – szállítási ideje elvileg 4–16 munkanap.
  Fehér/kék címkék: 100 g alatti levelek esetén 6,16 €, illetve 100–250 g közötti levelek esetén 12,31 €
- **Standard Belföldi** – szállítási ideje elvileg 2–5 munkanap.
  Fehér/piros címkék: 100 g alatti levelek esetén 3,08 €, illetve 100–250 g közötti levelek esetén 6,16 €
- **Standard Belföldi Plusz** – elvileg 1–2 napos kézbesítés.
  Fehér/narancssárga címkék: 100 g alatti prioritásos kézbesítés esetén 4,82 €, illetve 100–250 g közötti levelek esetén 7,90 €
- Van egy másnapi elsőbbségi szolgáltatás és egy kizárólag belföldi területre érvényes ajánlott levél szolgáltatás, illetve a vakok számára ingyenes levél speciális tartalommal.

Az első időszakban nagyon sok panasz érkezett a DAO-hoz a lassú szolgáltatás (több hetes kézbesítések) és az elveszett küldemények miatt.

Külföldre menő levelek

A Dánián kívülre küldött levelek esetében a DAO szerződést kötött az osztrák postával, és minden külföldi küldeményt Salzburgon keresztül továbbítanak, mind a beérkező, mind a kimenő levelek esetében. Emiatt a küldemények kézbesítése akár hat hetet is igénybe vehet. Egyes dán vállalatok a külföldre menő leveleiket továbbra is a PostNord cégen keresztül adják fel. Ez drágább ugyan, de gyorsabb és megbízhatóbb.

Ajánlott levelek

A DAO nem továbbít ajánlott leveleket Dánián kívülre, és a beérkező külföldi ajánlott leveleket sem fogadja. Ezeket továbbra is a PostNord kezeli. A salzburgi kerülőút kiküszöbölése érdekében célszerű lehet a küldeményeket külföldről ajánlott levélként küldeni Dániába. Dánián belül a DAO cégen keresztül feladott ajánlott levél nem tartalmazhat kereskedelmi értékű tárgyat. A PostNord sem szállít külföldre kereskedelmi árut ajánlott levélben. Az ilyen tárgyakat csomagként kell feladni.

A Dán Postamúzeum – ENIGMA

A PostNord 2009-ben jött létre. 2014-ben eladták Koppenhága legrégibb postahivatalának és 1998-tól Postamúzeumának épületét egy nyugdíjpénztárnak, így a Postamúzeumnak költöznie kellett, 2017-ben nyitották meg új helyén. Mivel a PostNord vette át a Dán Posta alapítói szerepét, így a belföldi kivonulásuk közvetlen hatással van a múzeumra. Egyrészt a múzeum örökre megszerzi a PostNord bélyeggyűjteményeit. Másrészt viszont a múzeum hatalmas archívumát, amelynek tárolási költségeit a PostNord fedezte, most át kell szállítani egy másik helyre, amelynek költségeit már az ENIGMA-nak magának kell állnia. A múzeum jelenleg nem fogad be semmilyen anyagot, nem tud válaszolni kutatási megkeresésekre, könyvtára és gyűjteménye nyilvánosan nem hozzáférhető.

Dán Filatéliai Szövetség (DFF – Danmarks Filatelist Forbund)

A PostNord cég alapvetően meghatározta a Dán Filatéliai Szövetség pénzügyi helyzetét. A dán szövetség postatiszta bélyegeket

árusított tagjainak és másoknak jutalékért, illetve le is bélyegezte azokat igény szerint, díj ellenében. Mivel az állami postabélyeg-kiadás megszűnt, ezek a bevételek kiestek, kritikus helyzetbe sodorták a dán szövetséget. Felmérést készítettek, hogy hol lehetne megtakarításokat végezni, és ennek alapján azt a döntést hozták, hogy megszüntetik a filatéliai szakkönyvtárukat, a költségek felülvizsgálata után megfontolják, hogy csak elektronikus formában adják ki a szövetség filatéliai folyóiratát. Kiürítettek több irodai helységet és emeletet, amit tudnak, bérbeadnak, a telefonos ügyfélszolgálatukat heti két nap 2-2 órára szűkítik. Az online webshopot lezárják egy átmeneti idő után, minden felesleges készletüket eladják vagy újrahasznosítják. Szerencsére a szakkönyvtáruknak találtak megfelelő, jó helyet, de már nem a dán szövetség felügyelete alatt fog állni.

Dániában senki sem gondolta volna, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettség megszűnésének következményei egy új belföldi levélmonopóliumot hoznak létre, és elképesztő kihívások elé állítják a Dán Filatéliai Szövetséget és a Postamúzeumot.

Bár sok gyűjtő van, a szervezett filatélia nehezen tartja fenn magát, különösen Európa egyes részein. Hogy lehet ez? Míg egy felmérés szerint az Egyesült Királyságban a lakosság csupán 5%-a nem rendelkezik internet-hozzáféréssel, más friss jelentések szerint az emberek nagyra értékelik, ha munka után elszakadhatnak a digitális eszközöktől. Talán hiba lenne, ha a filatélia teljes mértékben átadná magát a digitális világnak, csak azért, hogy aztán rájöjjön: az analóg világ ismét divatba jött. A filatéliai szövetségek, klubok és egyesületek számára az a tanulság vonható le, hogy már most előre kell tervezniük és gondolkodniuk, mert a változások jöhetnek – és általában jönnek is –, hamarabb, mint gondolnánk. (*A kivonatot Csatlósné Mariann készítette)*

KATALÓGUSPÓTLÁS

Ebben a rovatban a magyar katalógusokban szereplő, de esetleg képpel nem ismert különlegességeket mutatunk be.

1971. Bélyegnapi sor

MPIK katalógusszáma: 2706–2709

A 2020-as katalógusban ez olvasható a bélyegeknél: „Az ívszéleken címletenként változó nemzetközi filatelista rendezvényekre utaló feliratok olvashatók ezüst színben. 100% felár fog., ☐)”

A „Fekete könyv” értékelése alapján:

a sorozat felső vagy alsó ívszéllel	15 pont,
oldalsó ívszéllel	12 pont,
ívsarki példányok teljes ívszéllel	30 pont.

A legfrissebb, 2025-ös katalógusban, sajnos, semmi nem található az ívszéli feliratos példányokról (az alapbélyegek képe sem…).

A négy nemzetközi szervezet egyébként a következő:
FIP (Fédération Internationale de Philatélie) – Nemzetközi Bélyeggyűjtő Szövetség – idén ünnepli 100 éves fennállását
FISA (Fédération Internationale des Sociétés Aérophilatéliques) – Légipostagyűjtő Egyesületek Nemzetközi Szövetsége
AIEP (Association Internationale des Experts en Philatélie) – Bélyegszakértők Nemzetközi Szövetsége
AIJP (Association Internationale des Journalistes Philatéliques) – Filatéliai Újságírók Nemzetközi Szövetsége

1976. 50 éves a Pénzjegynyomda

MPIK katalógusszáma: 3092

A bélyeg színeinek jelentős, kb. 4,5 mm-es jobbra csúszása. *A magyar bélyegek katalógusa 2023* így ír erről: „Színnyomat-eltolódás előfordul. Mértékétől függően 20 000–50 000,-”. Emlékeztem, hogy a „Fekete könyv” színes ábrái közt is bemutatják ezt a bélyeget, és valóban, a könyv elején a VI. színes táblán szerepel egy ehhez hasonló, de ívszéli példány. A 414. oldalon pedig az itt bemutatott színeltolódással szinte megegyező bélyegkép látható fekete-fehérben, a leírásban pedig a következőt olvashatjuk: „az alapszín és a P betűs embléma vízszintes, az íven változó mértékű (1,5–4,5 mm-es) elcsúszása, felár: 200–400 pont”.

A „Fekete könyv” még megemlíti, hogy kisebb-nagyobb hibák előfordulhatnak az embléma rajzában és a P betűnél, ezeket 10–40 pont felárral értékeli.

A magyar bélyegek katalógusa 2025 szintén említi a színnyomat-eltolódást – kép nélkül, bár az alapbélyeg képe sincs benne –, és 20 000–50 000,- Ft-ra árazza be, míg egy hibátlan postatiszta bélyeget 50 Ft-ra értékel, tehát igen nagy a különbség.

Az egy külön érdekesség, hogy a Pénzjegynyomda idén, 2026-ban ünnepeli 100 éves fennállását, tehát épp 50 éve jelent meg a fenti bélyeg. Vajon idén is megjelenik bélyeg a nyomda tiszteletére?

Buday Ádám

Filatéliai Kutatók Voloncs Gábor Baráti Társasága

A Magyar Posta 2026. évi bélyegújdonságai

(június–szeptember)

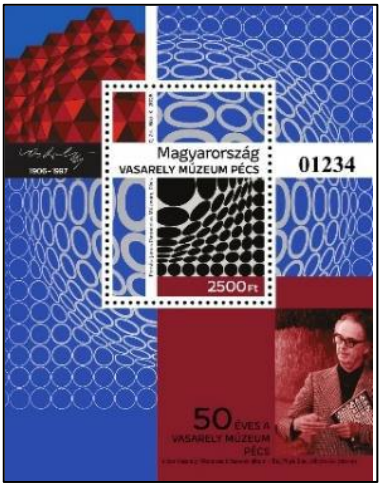
Téma: Tacskó
Megjelenés: 2026. június 18.
Össznévérték: 2 760 Ft
Nyomdai eljárás: ofszet
Példányszám: 20 000 db
A bélyegek perforálási mérete: 30 × 40 mm
A kisív vágási mérete: 110 × 62 mm
Papírfajta: fehér, famentes felületkezelt enyvezett bélyegpapír, optikai fehérítővel
Gyártó: Pénzjegynyomda Zrt. (kisív), Pátria Zrt. (boríték)
Fotó: Jülingné Tóth Andrea, Szalai Ádám, Koppány Zsófia, Lanszki Péter (bélyegkisív), Horváth Balázs, Jülingné Tóth Andrea (boríték)
Tervező: Benedek Imre

Téma: Ifjúságért 2026: 300 éve jelent meg Jonathan Swift *Gulliver utazásai* című műve
Megjelenés: 2026. július 15.
Össznévérték: 1 220 Ft (+ 150 Ft felár)
Nyomdai eljárás: ofszet
Példányszám: 10 000 db
A bélyegek perforálási mérete: 25 x 40 mm
A kisív vágási mérete: 70 × 109 mm
Papírfajta: fehér, famentes felületkezelt enyvezett bélyegpapír, optikai fehérítővel
Gyártó: ANY Biztonsági Nyomda Nyrt. (bélyeg), Pátria Nyomda Zrt. (boríték)
Tervező: Nádi Boglárka

Téma: Viselettörténet V.
Megjelenés: 2026. július 15.
Össznévérték: 1 760 Ft
Nyomdai eljárás: ofszet
Példányszám: 10 000 db
A bélyegek perforálási mérete: 30 × 50 mm
A kisív vágási mérete: 80 × 140 mm
Papírfajta: fehér, famentes felületkezelt enyvezett bélyegpapír, optikai fehérítővel
Gyártó: ANY Biztonsági Nyomda Nyrt. (bélyeg), Pátria Nyomda Zrt. (boríték)
Fotó: Kolozs Ágnes
Tervező: Weisenburger István

Téma: 50 éves a Vasarely Múzeum Pécs
Megjelenés: 2026. augusztus 7.
Névérték: 2 500 Ft (szett: 8 500 Ft)
Nyomdai eljárás: ofszet
Példányszám: 40 000 db perforált blokk fekete sorszámmal; 6 000 db vágott blokk piros sorszámmal. Az 1–2000-ig tartó azonos sorszámok kerülnek a szettbe. A fekete-nyomatból 2 000 db készült, és kizárólag a szettben kapható.
A bélyeg perforálási mérete: 30 × 40 mm
A blokk vágási mérete: 68 × 88 mm
Papírfajta: fehér, famentes felületkezelt enyvezett bélyegpapír, optikai fehérítővel
Gyártó: ANY Biztonsági Nyomda Nyrt. (blokk), Pátria Nyomda Zrt. (boríték), ANY Biztonsági Nyomda (szett)
Tervező: Bódi Katalin

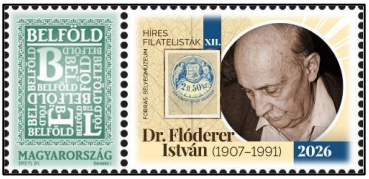
Téma: Skanzen – Szabadtéri Néprajzi Múzeum
Megjelenés: 2026. augusztus 7.
Össznévérték: 1 760 Ft
Nyomdai eljárás: ofszet
Példányszám: 20 000 bélyegsor (40 bélyeg és 4 vonalkód / ív)
Perforálási mérete: 40 × 30 mm
Papírfajta: fehér, famentes felületkezelt enyvezett bélyegpapír, optikai fehérítővel
Gyártó: Pénzjegynyomda Zrt.
Tervező: Baticz Barnabás

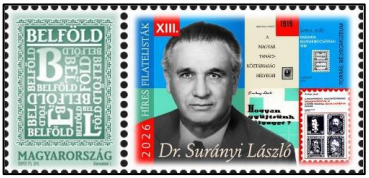
Megjelenés: 2026. augusztus 24.
Névérték: Megjelenéskor 305 Ft, eladási ár 390 Ft
Nyomdai eljárás: ofszet és digitális nyomtatás
Példányszám: 12 250 db (350 ív)
A bélyeg perforálási mérete: 18 × 25,2 mm
A szelvény perforálási mérete: 36,25 × 25,2 mm
Az ív vágási mérete: A4
Tervező: Benedek Imre

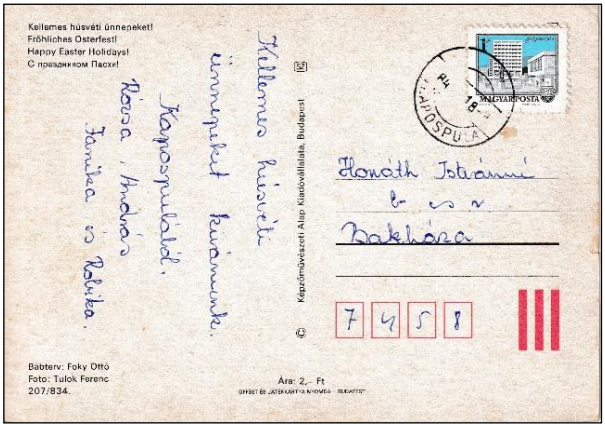
Téma: A mohácsi csata 500. évfordulója
Megjelenés: 2026. aug. 28.
Össznévérték: 2 940 Ft
Nyomdai eljárás: 4 szín ofszet
Példányszám: 40 000 db perforált blokk fekete sorszámmal, 4 000 db vágott blokk piros sorszámmal
A bélyegképek perforálási mérete: 30 × 40 mm
A blokk külső vágási mérete: 106 × 80 mm
Papírfajta: fehér, famentes felületkezelt enyvezett bélyegpapír, optikai fehérítővel
Gyártó: ANY Biztonsági Nyomda Nyrt. (blokk), Pátria Nyomda Zrt. (boríték)
Fotós: Gerald Raab, Füzi István (blokk)
Tervező: Hajnal Balázs

Téma: Híres Filatelisták XII. – Dr. Flóderer István
Megjelenés: 2026. szeptember 2.
Névérték: Megjelenéskor 305 Ft, eladási ár 390 Ft
Nyomdai eljárás: ofszet és digitális
Példányszám: 12 250 db (350 db ív)
A bélyeg perforálási mérete: 18 × 25,2 mm
A szelvény perforálási mérete: 36,25 × 25,2 mm
Az ív vágási mérete: A4
Tervező: Benedek Imre

Téma: Híres Filatelisták XIII. – Dr. Surányi László
Megjelenés: 2026. szeptember 2.
Névérték: Megjelenéskor 305 Ft, eladási ár 390 Ft
Nyomdai eljárás: ofszet és digitális
Példányszám: 12 250 db (350 db ív)
A bélyeg perforálási mérete: 18 × 25,2 mm
A szelvény perforálási mérete: 36,25 × 25,2 mm
Az ív vágási mérete: A4
Tervező: Benedek Imre

Vajon mit véstek ki a bélyegző felső részén? Lent KAPOSPULA maradt. 1984-ben adták fel a lapot.

Információk és gondolatok a személyes bélyegekről

1./ A személyes bélyeg készítéséről

1.1./ Akik már régebben és több alkalommal készíttettek személyes bélyegeket, azok ismerik az alábbi eltéréseket, talán még ki is tudják egészíteni az én információimat.

Ismeretem szerint a Magyar Posta két helyen nyomtatja ezeket a bélyegeket. Az egyiket én központi nyomdának nevezem, a másik a Filaposta. A két helyen különböző típusú színes nyomtató van, ami a nyomtatott bélyegeken is megjelenít bizonyos eltéréseket. A központi nyomda (KNy) gépe finomabb felbontású, ami nagyítóval észre is vehető. Ez a legtöbb szelvényképnél szabad szemmel nem látható. Abban az esetben, ha a szelvényképen nagyon apróbetűs felirat van, akkor lehet jelentősége, hogy hol nyomtassuk. A postahivatalokban rendelt személyes bélyegek mindig a központi nyomdában készülnek. Aki azonban inkább a Filapostát keresi fel (mint én is), jó, ha tud erről az eltérésről, és ha jobb, finomabb felbontású képet szeretne, ezt kérheti is a Filapostán. Ekkor átküldik a képet nyomtatásra a KNy-ba, de az elkészült bélyeg néhány nap csúszással a Filapostán átvehető, többletköltség nélkül.

1.2./ Még egy eltérés adódik a két nyomtató között. Ez a 6-os ívek felső részén nyomtatható szöveg betűtípusában és méretében jelentkezik. Különböző helyen történő utánnyomás esetén a 6-os ívek jól megkülönböztethetők. Én a katalógusban „uny." (utánnyomás) jelöléssel meg is különböztetem ezeket. A 6-os ívekből kivett egyedi bélyegeken ez az eltérés természetesen nem érzékelhető.

1.3./ Utánnyomás esetén még egy eltérés jelentkezhet a két nyomtató között, bár ez ritkán fordul elő.

Akár jelentős színeltérés jelentkezhet. Ennek okát nem tudom, valószínűleg más-más festékanyagból eltérő színt kever ki a gép. (Egy ilyen, nagyon látványos színeltérés látható a katalógus **3656** és **3719** sorszámú bélyegei között, pedig a beadott kép ugyanaz volt.)

2./ Nyomdahiba(?!) személyes bélyegen

A katalógus **5759** sorszámú bélyegképén egy íven belül 5 helyen a többitől eltérő szelvénykép látható. A Filapostán kapott információ szerint a személyes bélyegeket nyomtató programok ilyen eltérést nem generálnak. Az alapív minden bélyeghelyére csak ugyanaz a kép nyomtatható. Az eltérések biztosan nem az elkészült ív utólagos fotóshop machinációi, mert egy gyűjtőtársam tulajdonában van a teljes, 35-ös ív. ***Hol és hogyan készülhetett ilyen példány? Van-e más gyűjtő gyűjteményében ilyen, vagy hasonló?***

3./ Egy érdekes, furcsa szelvény

A katalógus **6877** sorszámú bélyegének személyes szelvénye számos kérdést vet fel, amelyekre csak a készíttetője tudna válaszolni.

Miért készíttet valaki bélyeget 2003-as eseményről 2009 után (mert az alapbélyeg ekkor jelent meg)? Igaz, 2003-ban még a Posta nem nyomtatott személyes bélyeget.

A szelvényen lévő bélyegzés alkalmi bélyegző lenyomatának tűnik, de az általam elért alkalmi bélyegzések katalógusában nem találtam. Ettől persze még készülhetett ilyen. A bélyegzésen a tól–ig dátum utalhat a kiállítás időtartamára, de a postabélyegzőkön ilyenkor is egy dátum szerepel a helység név mellett.

Nem találtam nyomát az interneten 2003-as nyáregyházi bélyegkiállításnak. Ettől még lehetett valami kisebb, helyi jelentőségű rendezvény.

Érdekes lenne látni az eredeti dokumentumot, amelyről a szelvényen látható részt kimásolták. A képen láthatóan egy régi, nyilván érvénytelen bélyegen van a 2003-as bélyegző, ráadásul úgy tűnik, mintha a bélyeg már korábban bélyegzett lett volna.

4./ A személyes bélyeg a filatélia vagy a parafilatélia tárgykörébe tartozik?

Nem kívánok a fenti kérdés kiállítási vonatkozásaival foglalkozni. Minden kiállítást rendező szervezet (külföldi és hazai) maga dönti el, hogy a kiállítási szabályzatban hová sorolja a személyes

bélyegeket. A gyűjtő pedig, aki kiállít, igazodjon az aktuális szabályzathoz.

De látok még bizonytalanságot a fenti kérdésben olyan gyűjtők körében is, akik maguk is gyűjtik (esetenkét készíttetik is) a személyes bélyegeket.

Én a fenti kérdésben perdöntőnek a Magyar Posta hivatalos, az Általános Szerződési Feltételekben megfogalmazott álláspontját tekintem. Márpedig ott a személyes bélyeget a szelvénnyel együtt bélyegként definiálja, mint bármely más, a Posta által kiadott szelvényes bélyeget. Ezen nem változtat az, hogy levélportózásra elfogadja a szelvény nélküli részt, amelyen a névérték fel van tüntetve. (Ez sem csak a személyes bélyegekre, hanem minden szelvényes bélyegre igaz.)

Csak érdekesség, hogy a Magyar Posta személyes bélyeg formátumú kiadásait különböző elnevezéssel jelöli. Egyeseket promóciós bélyegként jelez, és a sima belföldi levél tarifájával (ma 305 Ft) árul, pedig a szelvény nem a posta „promóciója”. Másokat szelvényes vagy tematikus személyes bélyegként jelez, és ezeket felárral árusítja. Az eddig elért szóbeli információk alapján a promóciós bélyegeket a Posta megjelenteti az éves kiadási tervében, a tematikus bélyegeket év közben, társadalmi szervezetek (nemcsak a MABÉOSZ) megkeresésére veszi fel a kiadási programjába. A nyilvánvaló üzleti érdeken kívül egyelőre nem találtam megfelelő magyarázatot erre a megkülönböztetésre, illetve a felárra.

A bélyegek szelvényrészét önállóan (szétszakítva) senki nem tekinti filatéliai objektumnak. Ha valaki a szelvényt valamilyen tematikus gyűjteményben szerepelteti, az már a parafilatélia tárgykörébe tartozik.

Nem foglalkoztam a külföldi személyes bélyegekkel, tehát nem ismerem, hogy más országok postái hogyan szabályozzák a személyes bélyegek definícióját. Az osztrák posta szelvény nélkül, a „normál” bélyegekhez hasonlóan nyomtatja a személyes bélyegeket, míg a kínai posta a miénkhez hasonló, szelvényes kivitelben készíti ezeket. Tehát az alapkérdés eldöntésében mindig az adott ország hivatalos postai szabályzatai mérvadók.

Talán majd egyszer, ha lesz még állami postaszolgálat és bélyegkiadás, a kiállításszervezők is változtatnak álláspontjukon.

5./ A bélyegek értékeléséről

Az alábbi gondolatok az immár több mint 6600 különböző bélyegkép feldolgozása során vetődtek fel bennem. Talán orientálhatja a vevő, eladó, cserélő gyűjtőtársakat az általam kitalált pontozási rendszer, de természetesen figyelmen kívül is lehet hagyni.

- A ***Posta által kiadott promóciós és tematikus bélyegek***kel nem foglalkozom, mert ezeket a Magyar Bélyegek Katalógusa értékeli. (Döntse el a „piac", hogy az értékelés reális-e.) Ez utóbbi megállapításom természetesen a saját rangsorolásomra is igaz.

Nem a katalógusban megjelenő sorrendben, de az ottani csoportok szerint ajánlom a pontozást.

- ***Személyek:*** 1–3 pontra értékelném. Ezek a bélyegek igen kis példányszámban készülnek (becslésem szerint 50-nél kevesebb), főleg a család saját örömére, ezért más gyűjtők számára többnyire érdektelenek. Nagy számosságuk ellenére ezért ritkán jelennek meg cseréken, árveréseken.

- ***Cégek:*** 5–10 pont között értékelném. Biztosan ebben a kategóriában vannak a legnagyobb példányszámban kiadott bélyegek (becslésem szerint 100-tól 1000-ig). 2004 után nagyon elterjedt reklámforma volt a cégek körében, ma, az elektronikus levelezés korában egyre ritkább.

- ***Városok:*** 10–20 pont között értékelném. (Becslésem szerint 100–200 példányban készülnek.) Az értékelésnél szempont lehet a szelvénykép minősége. Sok olyan téma jelenik meg (pl. templomok, címerek, szobrok, műemlékek), amelyek tematikus gyűjtemények darabjai lehetnek.

- ***Közismert személyek, színészek, sportolók, művészek:*** 10–15 pontra értékelném. (Becslésem szerint 50–100 példányban készülnek.)

- ***Filatélia:*** 15–25 pontra értékelném. (Becslésem szerint 100–300 példányban készülnek.) Bélyegkörök, egyesületek

készíttetik, saját rendezvényeikről, kiemelkedő tagjaikról megemlékezve.

- ***Állat és növény:*** 1–3 pont között értékelném. (Becslésem szerint 50 körüli példányban készülnek.) Ez a motívum óriási változat- és példányszámban van jelen a világ bélyegkiadásaiban, a személyes bélyegek körében csak marginális szerepe van.

- ***Egyéb:*** 10–15 pontra értékelném. (Becslésem szerint 50–150 példányban készülnek.) Több – a normál bélyegkiadások között is gyakori – motívum van ebben a csoportban (autó, vasút, vallás, karácsony, gyermekrajz), de egyedi meglátásokkal, ezért jó kiegészítők lehetnek motívumgyűjteményekben.

A fenti pontértékelést a bélyegzett bélyegekre alkalmaznám. Pénzben számolva: 1 pont = 10 Ft.

A pontértékek tól–ig határai között a bélyeg minőségét, illetve a bélyegző hatását lehet figyelembe venni. Utóbbi azt jelenti, hogy a bélyegző a postai részt érinti és a szelvény tisztán látható.

A postatiszta bélyegek minimális ára a postai névértékük, mert ezek levelezésre felhasználhatók. A „BELFÖLD” tarifajelzés a mindenkori aktuális belföldi sima levél (50 gr alatt) tarifája. Tehát lehet, hogy a készítés idején pl. 120 Ft volt a tarifa, ma viszont a 305 Ft értéket is figyelembe lehet venni. Maximumnak ennek 1,5–2-szeresét ajánlanám.

Köszönettel venném, ha a személyes bélyeget készíttetők és gyűjtők véleményt mondanának erről az értékelési módszerről. Az sem baj, ha kritikát fogalmaznak meg.

6./ „Több szem, többet lát”

5–6 ével ezelőtt volt egy kis cikksorozatom a Bélyegvilágban, a gyűjtőtársak segítségét kérve a bélyegek azonosításában. Akkor három megfejtést kaptam. Itt megismétlem a kérést, kiegészítve néhány azóta érkezett bélyegképpel.

1640

1642

1651

1653

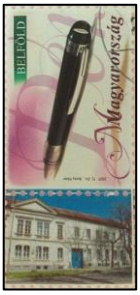
1751

2153

2971

5125

6379

6959

1650

2414

3512

2764

5617

6531

6860

6861

6958

6960

5271

Kérdéseim:

- Az épületeknél: hol van, mi a funkciója?
- 1653 és 5617: hol van?
- 2414 és 3512: milyen szervezet címere lehet?
- 1640: kinek a monogramja lehet?
- 1650: milyen létesítmény jelképe, logója?
- 6960: hol lehet ez a mozaik? (Valahol Pécsett?)
- 5271: milyen régi könyvből származik az ábra?

Minden Gyűjtőtárs véleményét köszönettel veszem.

Gyűjtőtársi üdvözlettel:

Fehérvári József

Közvetlen email címem a katalógusban:
https://szemelyesbelyeg.filafehervar.hu/

A MOFILA által eddig kiadott személyes bélyegek – Folytatás – 2.
(képek és adatok: Buday Ádám)

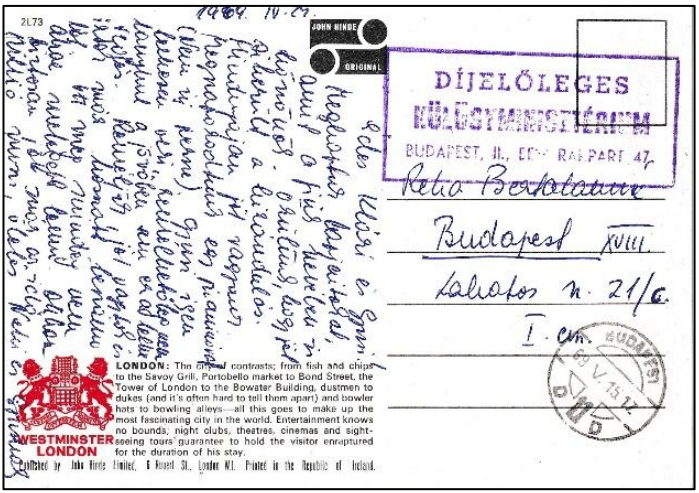
2022-ben készült
Tervező: Pálka Miklós
Szövege: „MOFILA / BÉKÉT / NEM / HÁBORÚT / 2022”

2023-ban készült
Tervező: Pálka Miklós
Szövege: „BÉKÉT”

2026 júliusában készült
Tervező: Buday Ádám
Példányszám: 24 db
Szövege: „MOFILA / 2026 / VASARELY / 120”

1969. április 29-én a Külügyminisztériumban feladott díjelőleges képeslap. Ritka!

Keresse fel honlapunkat:
https://mofila.hu/

Érdekli a modern filatélia?

Kedveli a személyes bélyegeket, a vonalkódos ragjegyeket, a gépi bérmentesítéseket, vagy más modern filatéliai területet?

Itt a helye, lépjen be a MOFILA Szakosztályba!

Tagja lehet egy modern filatéliát kedvelő közösségnek, és megkapja a MOFILA Hírek minden számát.

Kapcsolat: Miklós László, a szakosztály titkára
(mikloslaszlo58@gmail.com)